



Fylkesmannen i Rogaland  
fmropost@fylkesmannen.no

Stavanger, 17. februar 2020

**Dette brevet sendes på vegne av følgende frivillige organisasjoner med i Forum for natur og Friluftsliv (FNF) i Rogaland:** *Stavanger Turistforening, Haugesund Turistforening, Norges Jeger og Fiskerforbund-Rogaland, Norges speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Syklistenes Landsforening Sør-Jæren, Sola Brettseilerforening og Stavanger Kajakklubb.*

FNF er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer forumet ca. 60 000 medlemskap. FNF Rogaland har også nettverk for FNF i Stavanger og FNF på Haugalandet.

## Høringsuttalelse til Besøksstrategi for Jærstrendene Landskapsvernområde med biotopfredninger og naturminner 2019-2025

Forum for natur og friluftsliv (FNF) i Rogaland takker for utsatt høringsfrist til 17. februar og mulighet til å gi innspill til strategien. Jærstrendene betyr svært mye for Rogalendinger og flere nordmenn og utlendinger får i økende grad øynene opp for dette vakre og, for noen, overaskende landskapet på kanten av Norge. Over en million besøkende i slike sårbare områder må tas på største alvor.

FNF Rogaland behandlet besøksstrategien på styremøte 10. februar d.å. og vedtok å sende en felles uttalelse ved de frivillige organisasjonene som er representert i styret og flere som stiller seg bak – se liste innledningsvis. I tillegg sender noen av organisasjonene egne uttalelser. FNF favner bredt og representerer interesser som til tider kan være motstridende. Felles for alle er en stor kjærlighet for Jærstrendene og forståelse for at visse naturverdier må skjermes gitt utviklingen vi opplever. Dette gjelder ikke bare for aktivitet og besøk men også mulig næringsutvikling og trusler ved klimaendringer, for å nevne noen.

FNFs inntrykk er at besøksstrategien er et grundig og godt utgangspunkt. Vi støtter en differensiert forvaltning og bruk av kanalisering og formidling som verktøy. Vi er glad for at mange av tiltakene vil bedre friluftslivstilbudet samtidig som verneverdiene beskyttes. Forståelig nok er fuglefredningsområdene prioritert og bla. NOF adresser dette i sin uttalelse. Botanisk Forening fremhever at plantelivet utgjør en viktig del av naturopplevelsen men erkjenner også at for flere av artene vil tiltak komme for seint. For eksempel er orkideene kvitkurle, korallrot og brudespore m.fl. blitt borte, og strandtorn er det nå bare en plante igjen av (Revtangen). Dynemarihånd som kun vokser på Jæren er også gått tilbake de 10 siste årene. Å kanalisere «trafikken» utenom de mest sårbare voksestedene vil hjelpe, men foreningen påpeker også at det er flere forhold som bidrar til den negative utviklingen.



FORUM FOR  
NATUR OG FRILUFTSLIV  
ROGALAND

Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger  
rogaland@fnf-nett.no / 46 85 07 86  
www.fnf-nett.no/rogaland  
Org. nr.: 998129028

Resten av høringsuttalelsen og anbefalinger begrenses til tema som FNF mener er viktig på tvers av natur- og friluftslivsinteressene. Vi savner grundigere diskusjon om besøkstallenes betydning, finansiering av tiltakene og for å takle utfordringene, videre medvirkning, og tilsyn og mulighet for å håndheve regelverk.

FNF har fulgt med på prosessen med strategiarbeidet lenge og tok tidlig initiativ til et dialogmøte for bredden av natur- og friluftslivsorganisasjoner. Som tilsluttet medlem av FNF, foreslo Jæren Friluftsråd et møte på tvers av FNF organisasjoner og andre inviterte. Møtet fant sted hos Turistforeningen der bla. Fylkesmannen bidro. Diskusjonen den gang var svært verdifull for å sette ord på og belyse konfliktområder. Noen foreninger som driver vannbasert friluftsliv har siden sluttet seg til Forumet og vi har dermed kunnet fortsette dialogen videre i styremøter, på årsmøter og i andre sammenhenger. Dette bidrar til å øke forståelsen for betydningen av landskapsvernområdet og avveininger som må gjøres. Saksbehandler for strategien har vært flink til å holde oss oppdatert om det videre arbeidet. FNF har invitert til møter og vi har blitt invitert.

### Besøkstallene

FNF fikk delta på presentasjon av den nye besøksundersøkelsen. Der fikk vi for første gang høre om besøkstallene som langt overstiger millionen. Vi mener at dette er noe som bør fremheves mye bedre i strategien. På side 29 står det 3,5 millioner. Stemmer dette? Uansett så er tallene formidable.

### Finansiering og behov for større ressurser

Vi savner en redegjørelse for finansiering av tiltakene. Vi mener også at de store besøkstallene burde utløse friske midler. Dersom trendene fortsetter vil ytterligere, og muligens mer kostbare tiltak bli nødvendig. Vi støtter prinsippet om at utfordringene knyttet til verneverdiene må løses først før en utløser potensialet for økt verdiskaping (s. 10 og 38). Men, det er ikke sikkert det blir så lett å styre, gitt besøkstrendene vi nå ser, ikke bare til Jærstrendene men også ellers langs kysten. Vi tror at flere ressurser må settes inn i arbeidet med å faktisk klare å fortsette den differensierte forvaltningen til beste for naturen, for besøkende og for helsefremmende aktivitet. En start vil være å øke antall ansatte i Fylkesmannens Miljøvernavdeling som har ansvar for Jærstrendene.

### Tilsyn og mulighet til å håndheve regelverk

Presset på arealene i Sør-Rogaland er økende og vi får stadig høre om ulovlige inngrep og aktivitet. Kun en oppsynsmann for hele sørfylket er uholdbart. Når denne personen i tillegg skal ha ansvar for Jærstrendene sier det seg selv at å løse utfordringene knyttet til verneverdiene først blir nesten umulig. I strategien påpekes den store verdien av personlig kontakt. Vi er enig og foreslår en økt bemanning av SNO i Rogaland snarest. For virkelig å kunne klare kanalisering og sørge for at folk følger skilting og andre råd, må vi ha folk i felten. Ambassadørene, hvis konseptet lykkes, kan bli en hjelp, men vi må også ha folk til stede med myndighet å håndheve regelverket. Dette er viktig ikke minst for at det skal bli mulig å drive flere former for friluftslivsaktivitet uten å måtte 'forby alt'.

### Medvirkning

Som nevnt har FNF-nettverket vært viktig for at bredden av aktiviteter og foreninger har kunnet komme med innspill. Underveis har det eksempelvis kommet kreative ideer knyttet til sykling og hovedinnfallsporter og vi har fått høre skrekkehistorier om oppførsel bla. v fotografier i fredningsområder. Vi mener at slik dialog er viktig videre og foreslår regelmessig kontakt ikke bare med representantene i Rådgevinge utval men også med friluftslivsorganisasjonene, som p.t. ikke er



direkte representert i utvalget. Vi ser at forvaltningsplanen er moden for revidering og vi håper at natur- og friluftslivsorganisasjonene får mulighet til å bli tatt med på råd i den sammenheng.

For å konkludere, FNF Rogaland ønsker at Jærstrendene skal kunne by på muligheter for alle. Men, for at folk skal kunne utøve aktivitet på rett sted og på en ansvarlig måte trengs det økte ressurser for tilsyn, for oppfølging av strategien, for å prioritere tiltak og for å lage en realistisk fremdriftsplan. Vi ønsker lykke til videre med dette viktige arbeidet!

Med vennlig hilsen

**FNF Rogaland**

Emily L. Halvorsen  
Koordinator

Kopi:

Miljødirektoratet  
Rogaland fylkeskommune



FORUM FOR  
NATUR OG FRILUFTSLIV  
ROGALAND

Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger  
rogaland@fnf-nett.no / 46 85 07 86  
www.fnf-nett.no/rogaland  
Org. nr.: 998129028